

Sygn. akt III AUa 355/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk (spr.)
Sędziowie:	Urszula Iwanowska Romana Mrotek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 8 kwietnia 2021 r. w S.

sprawy J. K. (1)

przeciwko Prezesowi Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

o zwrot świadczeń i prawo do emerytury rolniczej

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 14 sierpnia 2020 r., sygn. akt VI U 2309/19

oddala apelację.

Romana Mrotek	Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk	Urszula Iwanowska
---------------	----------------------------------	-------------------

Sygn. akt III AUa 355/20

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 września 2019 r. znak (...) – (...)Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał od dnia 1 sierpnia 2019 r. wypłatę emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia 25 lat pracy w gospodarstwie rolnym zgodnie z art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w okresie od 18 sierpnia 1979 do 16 lutego 1980 r. J. K. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia, a zatem praca w gospodarstwie rolnym teściów w wyżej wymienionym okresie nie mogła mieć charakteru stałego, a tym samym okres ten nie może być uwzględniony do uprawnień emerytalnych. Organ rentowy wskazał, iż w okresie od (...) 2018 r. do 31 lipca 2019 r. ubezpieczony pobrał świadczenie w kwocie 10.092,40 zł, a ponieważ był on pouczony o okolicznościach powodujących ustanie lub

zawieszenie prawa do emerytury, a mimo zajścia tych okoliczności pobierał przesyłane świadczenia ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu kwoty 10.092,40 zł za okres od (...) 2018 r. do 31 lipca 2019 r.

Decyzją z dnia 3 września 2019 r. znak (...) – (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ustalił nadpłatę od dnia 1 maja 2019 r. w kwocie 1.100 zł z powodu pobrania wraz z emeryturą jednorazowego świadczenia pieniężnego zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż świadczenia nie przysługiwały ubezpieczonemu od dnia 1 maja 2019 r. bowiem stracił on prawo do emerytury rolniczej.

Odwołanie od powyższych decyzji wniósł ubezpieczony, wnosząc o zmianę decyzji z dnia 2 września 2019 r. poprzez nakazanie organowi rentowemu kontynuowania wypłacania ubezpieczonemu emerytury rolniczej od dnia 1 sierpnia 2019 r. oraz stwierdzenie braku obowiązku po stronie ubezpieczonego zwrotu wypłaconego świadczenia; oraz wnosząc o zmianę decyzji z dnia 3 września 2019 r. poprzez stwierdzenie braku obowiązku po stronie ubezpieczonego zwrotu wypłaconego jednorazowego świadczenia za okres od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 31 maja 2019 r. Jednocześnie ubezpieczony wniósł o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zdaniem ubezpieczonego bezpodstawnie odmówiono mu zaliczenia do czasu podlegania ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu w zakresie emerytury rolniczej okresu od dnia 18 sierpnia 1970 r. do dnia 8 listopada 1971 r., w którym to okresie pracował po okresie ukończeniu 16 roku życia jako domownik w gospodarstwie rolnym swoich rodziców położonym w C.. Ubezpieczony wskazał, iż opierając się na treści świadectwa pracy z dnia 10 września 1992 r. wystawionego przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w S., błędnie przyjęto, iż ubezpieczony był zatrudniony od dnia 18 sierpnia 1970 r. do dnia 3 października 1975 r. na stanowisku uczeń - malarz w pełnym wymiarze czasu pracy. Tymczasem ubezpieczony rozpoczął naukę w przyzakładowej szkole prowadzonej przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. z siedzibą w S.. Mając na uwadze charakter tej umowy nie sposób mówić o pełnym wymiarze czasu pracy, w istocie ubezpieczony realizował naukę zawodu zaledwie przez kilka godzin dziennie i to nie każdego dnia roboczego. Nauka zawodu nie stała na przeszkodzie codziennej pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, której poświęcał każdego dnia znacznie więcej czasu, do szkoły dojeżdżał pociągiem (podróż trwała zaledwie ok. 20 minut), a po powrocie ze szkoły oraz w dniach wolnych pracował w gospodarstwie rolnym rodziców - wykonując tam tak naprawdę większość czynności koniecznych dla jego funkcjonowania. Zdaniem skarżącego należy uznać, że rozpoczął pracę w Przedsiębiorstwie (...) S.A. z siedzibą w S. w pełnym wymiarze czasu pracy dopiero z chwilą ukończenia 18 roku życia, co miało miejsce dnia (...) r. Zdaniem ubezpieczonego organ rentowy ustalając okres uprawniający do przyznania świadczenia bezpodstawnie pominął czas od dnia 1 października 1992 r. do dnia 31 grudnia 1992 r., w którym ubezpieczony podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu i opłacił składki z tego tytułu. Uwzględnienie wskazanych okresów dałoby okres uprawniający do emerytury w wysokości 25 lat 9 miesięcy i 10 dni. Ubezpieczony wskazał także, że niezrozumiałym dla niego jest żądanie w decyzji z dnia 3 września 2019 r. zwrotu kwoty 1.100,00 zł, podczas gdy jednorazowe świadczenie za okres od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 31 maja 2019 r. zostało wypłacone w kwocie 889 zł.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie w całości.

Postanowieniem z dnia 4 listopada 2019 r. Sąd połączył do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawę z odwołania ubezpieczonego od decyzji z dnia 2 września 2019 r. i 3 września 2019 r.

Wyrokiem z dnia 14 sierpnia 2020 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołania.

Sąd Okręgowy oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych:

J. K. (1) urodził się w dniu (...) Ubezpieczony, najstarszy z rodzeństwa miał 2 młodsze siostry. Ukończył 7 klas szkoły podstawowej, po roku przerwy rozpoczął naukę i pracę w (...) w S., do (...) dojeżdżał codziennie pociągiem, podróż trwała 35 min w jedną stronę.

Rodzice ubezpieczonego M. i T. K. zamieszkali w C. przy ul. (...) w okresie od 1957 r. do 28 stycznia 1991 r. prowadzili gospodarstwo rolne na terenie gminy C. o ogólnej powierzchni 1,43 ha. Gospodarstwo nie było zmechanizowane. Rodzice ubezpieczonego hodowali krowy, konie, owce i świnie, uprawiali pszenicę, jęczmień, żyto, buraki i ziemniaki. W gospodarstwie pracowali wszyscy domownicy. Ubezpieczony nie pracował z rana, zwierzęta oporządzali i karmili rodzice skarżącego, jak były prace polowe przy zwierzętach pomagały siostry, rodzeństwo nie pomagało dzień w dzień. Kiedy nie było prac polowych, po powrocie do domu ubezpieczony karmił i oporządzał zwierzęta, co zajmowało od 2 do 3 godzin. Raz na tydzień rodzeństwo przygotowywało sieczkę dla zwierząt. W okresie prac polowych ubezpieczony uczestniczył w sianokosach (zwykle 2 razy do roku około 2 tygodni) w jego przewracaniu i zwózce do domu. Ojciec ubezpieczonego sam prowadził orkę i siał zboża, ubezpieczony pracował przy nasadzeniach ziemniaków, ich okopaniu, w wykopkach które zwykle trwały tydzień. W okresie od 8 listopada 1953 r. do 22 września 1975 r. ubezpieczony był zameldowany w C. na ul. (...), następnym miejscem zamieszkania ubezpieczonego była miejscowość K..

W okresie od 18 sierpnia 1970 r. do 3 października 1975 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku uczeń – malarz, następnie jako malarz. W okresie od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. (...)w P..

ZUS nie może potwierdzić okresu ubezpieczenia społecznego od 1 października 1992 r. do 28 października 1992 r.

W dniu 14 listopada 2018 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o prawo do emerytury rolniczej. Wraz z wnioskiem przedłożył kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do okresów ubezpieczenia w którym podał jako:

- okresy pracy w gospodarstwie rolnym okres od 4 października 1975 r. do 31 maja 1976 r., od 18 sierpnia 1979 r. do 3 września 1980 r. (domownik w gospodarstwie teściów) oraz okres od 4 września 1980 r. do 11 października 2006 r. (okres pracy we własnym gospodarstwie rolnym),

- okresy podlegania innym niż rolnicze ubezpieczeniom społecznym okres od 15 lutego 1973 r. do 14 grudnia 1973 r. (okres pełnienia zasadniczej służby wojskowej) oraz okresy zatrudnienia: od 18 sierpnia 1970 r. do 3 października 1975 r., od 1 czerwca 1976 r. do 17 sierpnia 1979 r., od 1 października 1992 r. do 28 października 1992 r., od 29 października 1992 r. do 21 lipca 1993 r., od 1 września 1993 r. do 31 grudnia 1993 r., od 1 września 1996 r. do 10 grudnia 1996 r., od 4 października 1997 r. do 13 marca 1998 r., od 1 sierpnia 1998 r. do 30 listopada 1998 r., od 7 stycznia 1999 r. do 14 lipca 2001 r. oraz od 22 stycznia 2007 r. do 31 sierpnia 2007 r.

Wraz z wnioskiem ubezpieczony przedłożył również oświadczenie w którym wskazał m.in., iż w okresie od 1975 r. do 2005 r. pracował w gospodarstwie rolnym teścia J. K. (2), a w okresie od 1970 r. do 2001 r. podlegał ubezpieczeniom z innego tytułu niż praca w gospodarstwie rolnym (okresy składkowe i nieskładkowe według ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Rozpoznając wniosek ubezpieczonego decyzją z dnia 22 stycznia 2019 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej. Organ rentowy wskazał, iż ubezpieczony udowodnił jedynie 23 lata, 11 miesięcy i 11 dni ubezpieczenia emerytalno-rentowego (od 3 listopada 1975 r. do 31 maja 1976 r., od 18 sierpnia 1979 r. do 30 września 1992 r., od 1 stycznia 1994 r. do 30 września 1997 r., od 1 stycznia 1998 r. do 31 marca 1999 r., od 1 października 2001 r. do 31 grudnia 2006 r.).

W dniu 8 lutego 2019 r. ubezpieczony przedłożył w KRUS dodatkowe dokumenty, poświadczające okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 9 listopada 1969 r. do dnia 31 grudnia 1982 r. Wraz z wnioskiem przedłożył oświadczenie w którym wskazał, iż w okresie od 9 listopada 1969 r. do 31 grudnia 1982 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców M. i T. K. oraz podlegał ubezpieczeniu z innego tytułu niż praca w gospodarstwie rolnym w okresie od 18 sierpnia 1970 r. do 17 sierpnia 1979 r.

Decyzją z dnia 21 lutego 2019 r. przyznano wnioskodawcy prawo do emerytury rolniczej od dnia 8 listopada 2019 r. KRUS przyjął za udowodnione łącznie 25 lat i 19 dni ubezpieczenia rolniczego, do okresów uprawniających do nabycia świadczenia organ rentowy zaliczył okresy ubezpieczenia rolniczego:

- od 9 listopada 1969 r. do 17 sierpnia 1970 r.,
- od 4 października 1975 r. do 31 maja 1976 r.,
- od 18 sierpnia 1979 r. do 31 grudnia 1992 r.,
- od 1 stycznia 1994 r. do 30 września 1997 r.,
- od 1 stycznia 1998 r. do 31 marca 1999 r.,
- od października 2001 r. do 31 grudnia 2006 r.

Pismem z dnia 13 czerwca 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych poinformował organ rentowy, że decyzją z dnia 13 czerwca 2019 r. J. K. (1) nabył prawo do emerytury powszechnej od 1 maja 2019 r.

Przy ustaleniu prawa do świadczenia ZUS uwzględnił wyłącznie okresy pracownicze:

- od 9 listopada 1971 r. do 14 lutego 1973 r. (praca zawodowa),
- od 15 lutego 1973 r. do 14 grudnia 1973 r. (praca zawodowa),
- od 1 czerwca 1976 r. do 17 sierpnia 1979 r. (praca zawodowa),
- od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. (praca zawodowa),
- od 29 października 1992 r. do 21 lipca 1993 r. (praca zawodowa),
- od 2 do 14 lutego 1993 r. (zwolnienie lekarskie),
- od 1 września 1996 r. do 10 grudnia 1996 r. (praca zawodowa),
- od 1 października 1997 r. do 9 grudnia 1997 r., (praca zawodowa),
- od 1 stycznia 1998 r. do 13 marca 1998 r. (praca zawodowa),
- od 7 stycznia 1999 r. do 14 lipca 2001 r. (praca zawodowa),
- od 22 stycznia 2007 r. do 31 sierpnia 2007 r. (praca zawodowa),
- od 2 maja 2007 r. do 31 sierpnia 2007 r. (zwolnienie lekarskie),
- od 1 listopada 2008 r. do 31 stycznia 2009 r. (praca zawodowa),
- od 9 listopada 2008 r. do 15 grudnia 2008 r. (zwolnienie lekarskie),

oraz okres służby wojskowej od 15 grudnia 1973 r. do 3 października 1975 r.,

Wobec zaliczenia przez ZUS okresu od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. przy ustaleniu prawa do emerytury powszechnej jako okresu pracy KRUS skorygowała przyjęte okresy ubezpieczenia emerytalno-rentowego o ten okres. Skutkowało to ustaleniem, że J. K. (1) posiada w 24 lata, 6 miesięcy i 20 dni ubezpieczenia rolniczego, wobec czego na dzień złożenia wniosku o przyznanie świadczenia nie miał on prawa do emerytury rolniczej oraz nie miał prawa do

pobrania jednorazowego świadczenia pieniężnego za miesiąc maj 2019 r., które przysługiwało osobom uprawnionym do świadczenia emerytalno-rentowego.

Sąd Okręgowy ocenił, mając na uwadze treść przepisów art. 2 ust. 2 pkt 2 ustawy o jednorazowym świadczeniu pieniężnym dla emerytów i rencistów w 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 734), art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. 2019, poz. 299 ze zm. dalej jako u.s.r.), że odwołania nie zasługiwały na uwzględnienie.

Odnosząc się do kwestii wstrzymania prawa do emerytury rolniczej Sąd pierwszej instancji stwierdził, że organ rentowy zaliczył odwołującemu się do prawa do emerytury rolniczej jako okres pracy w gospodarstwie rolnym teściów od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. **będąc wprowadzonym w błąd**. Ubezpieczony bowiem, składając w dniu 14 listopada 2018 r. wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej, jako okresy pracy w gospodarstwie rolnym wskazał wyłącznie okres od 4 października 1975 r. do 31 maja 1976 r., od 18 sierpnia 1979 r. do 3 września 1980 r. (domownik w gospodarstwie teściów) oraz okres od 4 września 1980 r. do 11 października 2006 r. (okres pracy we własnym gospodarstwie rolnym). Ubezpieczony nie wykazał okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 9 listopada 1969 r. do 8 listopada 1971 r. jako okresu podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników. Co więcej z oświadczeniu złożonym przez niego w tej samej dacie ubezpieczony wskazał, że od 1970 r. do 2001 r. podlegał ubezpieczeniu z innego tytułu niż praca w gospodarstwie rolnym. Tymczasem już w oświadczeniu z dnia 8 lutego 2019 r., inaczej niż wcześniej, ubezpieczony wskazał, iż w okresie od 9 listopada 1969 r. do 31 grudnia 1982 r. pracował w gospodarstwie rolnym i jednocześnie oświadczył, iż podlegał ubezpieczeniu z innego tytułu niż praca w gospodarstwie rolnym w okresie od 18 sierpnia 1970 r. do 18 sierpnia 1979 r. Co istotne składając wniosek o emeryturę rolniczą w kwestionariuszu dotyczącym okresów podlegania ubezpieczeniu J. K. (1) poświadczył nieprawdę bowiem nie wymienił jako okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P. od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r.

Organ rentowy, wprowadzony w błąd, ustalając prawo ubezpieczonego do świadczenia przyjął za udowodnione łącznie 25 lat i 19 dni ubezpieczenia rolniczego, do okresów uprawniających do nabycia świadczenia organ rentowy zaliczył okresy ubezpieczenia rolniczego: od 9 listopada 1969 r. do 17 sierpnia 1970 r., od 4 października 1975 r. do 31 maja 1976 r., od 18 sierpnia 1979 r. do 31 grudnia 1992 r., od 1 stycznia 1994 r. do 30 września 1997 r., od 1 stycznia 1998 r. do 31 marca 1999 r., od października 2001 r. do 31 grudnia 2006 r. co skutkowało przyznaniem ubezpieczonemu emerytury. Dopiero na skutek informacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych okazało się, że od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P.. Uwzględnienie przez Oddział ZUS do ustalenia prawa do emerytury okresu składkowego od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. wyklucza z mocy art. 20 ust. 2 i 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uwzględnienie do emerytury rolniczej okresu wskazanego przez wnioskodawcę jako pracy w charakterze domownika w gospodarstwie rolnym teściów. Nie jest bowiem możliwe zaliczenie tego samego okresu jako składkowego do emerytury należnej z ZUS i jednocześnie do emerytury rolniczej. We wskazanym okresie wnioskodawca pozostawał domownikiem w gospodarstwie rolnym teściów wykonując w nim prace rolnicze, ale jednocześnie pozostawał w stosunku pracy i podlegał z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu.

Wyłączenie z okresu ubezpieczenia przedziału czasowego od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. skutkuje ustaleniem, że łącznie z okresami zaliczalnymi (art. 20 ust 1, 2 i 3 u.s.r.), odwołujący się nie legitymuje się 25 okresem ubezpieczenia rolniczego a co za tym idzie nie nabył prawa do emerytury rolniczej w rozumieniu art. 19 ust 1 u.s.r.

Sąd Okręgowy wskazał, iż kwestionując prawidłowość zaskarżonych decyzji ubezpieczony stał na stanowisku, że brak było podstaw do wstrzymania wypłaty emerytury i ustalenia obowiązku zwrotu nienależnie pobranych świadczeń bowiem spełnia on wszystkie przesłanki warunkujące nabycie prawa do emerytury w szczególności przesłankę posiadania 25 letniego stażu pracy rolniczej. Zdaniem ubezpieczonego organ rentowy winien zaliczyć do okresu pracy rolniczej okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, przy czym oprócz okresu uwzględnionego przez KRUS tj. okresu od 9 listopada 1969 r. do 17 sierpnia 1970 r. zaliczony powinien zostać także okres od 18 sierpnia 1970 r. do 8 listopada 1971 r.

Zdaniem Sądu pierwszej instancji to żądanie ubezpieczonego również nie zasługuje na uwzględnienie gdyż z prawnego punktu widzenia w spornym okresie domownik nie podlegał ubezpieczeniu rolniczemu podobnie jak osoba prowadząca gospodarstwo rolne z braku regulacji prawnych. Podleganie ubezpieczeniu rolniczemu domowników wprowadziła dopiero ustawa z 14 grudnia 1982 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników indywidualnych i członków ich rodzin (Dz. U. z 1989 r. Nr 24 poz. 133 ze zm.). Ta ustawa wprowadziła definicję domownika (art. 2 pkt 2) stanowiąc, że jest to członek rodziny rolnika i inna osoba pracująca w gospodarstwie rolnym, jeżeli pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem, ukończyła 16 lat, nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia na podstawie innych przepisów, a ponadto praca w gospodarstwie stanowi główne źródło utrzymania. Warunki te musi także spełniać osoba, która chce doliczyć do ubezpieczenia rolniczego okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców jako domownik przed wejściem w życie tej ustawy. Zdaniem Sądu meriti, niespornym jest, iż we wskazanym okresie tj. od 19 sierpnia 1970 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. w pełnym wymiarze czasu pracy początkowo jako uczeń – malarz, a następnie malarz. Okoliczność pozostawania w tym czasie w stosunku pracy i podlegania z tego tytułu ubezpieczeniu społecznemu wyłącza możliwość zaliczenia równoległego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców do rolniczego stażu ubezpieczeniowego.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie sposób zgodzić się z ubezpieczonym również jakoby we wskazanym okresie wykonywał on większość czynności koniecznych dla funkcjonowania gospodarstwa rolnego rodziców. Z ustaleń tego Sądu wynika iż w gospodarstwie pracowali wszyscy domownicy. Ubezpieczony nie pracował z rana, zwierzęta oporządzali i karmili rodzice skarżącego, w okresie prac polowych przy zwierzętach pomagały siostry, rodzeństwo nie pomagało dzień w dzień. Kiedy nie było prac polowych po powrocie do domu ubezpieczony karmił i oporządzał zwierzęta co zajmowało od 2 do 3 godzin. Raz na tydzień rodzeństwo przygotowywało siewkę dla zwierząt. W okresie prac polowych ubezpieczony uczestniczył w sianokosach (zwykle 2 razy do roku około 2 tygodni) w jego przewracaniu i zwózce do domu. Pracował przy nasadzeniach ziemniaków, ich okopaniu i w wykopkach które zwykle trwały tydzień. Z ustaleń Sądu wynika, iż praca ubezpieczonego w gospodarstwie rolnym rodziców nie mogła mieć cech określonych w art. 20 ust. 1 pkt 2 u.s.r. - była bowiem jedynie pomocą świadczoną rodzicom przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego.

Sąd Okręgowy wskazał, iż w licznych orzeczeniach Sądu Najwyższego jako przesłankę zaliczenia okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia przyjmuje się, iż praca ta musiała mieć właściwy wymiar pracy przekraczający 4 godziny dziennie. Uwzględnivszy, iż w stosunkowo niewielkim gospodarstwie rodziców pracowali wszyscy domownicy, a w spornym okresie ubezpieczony codziennie dojeżdżał do pracy i szkoły, Sąd uznał iż ubezpieczony nie wykonywał prac w gospodarstwie w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie.

Za nieuzasadniony Sąd pierwszej instancji uznał zarzut dotyczący niezaliczenia wnioskodawcy do okresów uprawniających do nabycia świadczenia okresu od 1 października 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. bowiem z uwagi na brak możliwości potwierdzenia okresu ubezpieczenia społecznego J. K. (1) przez ZUS, okres ten został zaliczony przez KRUS przy ustaleniu prawa do emerytury rolniczej.

Sąd Okręgowy nie miał wątpliwości, że emerytura rolnicza przyznana wnioskodawcy decyzją z 21 lutego 2019 r. i wypłacana w okresie od 8 listopada 2018 r. do 31 lipca 2019 r. podobnie jak przyznane wnioskodawcy jednorazowe świadczenie pieniężne jest świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z FUS i jako takie podlega zwrotowi. Sąd ten podkreślił, iż co do okresu od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. ubezpieczony złożył odmienne informacje w ZUS i KRUS. W tym drugim nie ujawnił, w przeciwieństwie do ZUS, że we wskazanym okresie podlegał innemu ubezpieczeniu tj. z tytułu zatrudnienia. Brak informacji o tym fakcie spowodował uwzględnienie przez KRUS przy ustaleniu prawa do emerytury rolniczej spornego okresu i w konsekwencji przyznanie świadczenia pomimo niespełnienia warunków do jego przyznania. Kwestionariusz dotyczący okresów podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników oraz okresów podlegających zaliczeniu do tego ubezpieczenia jaki wnioskodawca złożył 14 października 2018 r. w KRUS informował o obowiązku wskazania wszystkich okresów ubezpieczenia. Podanie przez ubezpieczonego nieprawdziwych informacji co do niepozostawania przez niego w innym ubezpieczeniu niż w ubezpieczeniu rolniczym, pomimo tego, że pozostawał w zatrudnieniu

pracowniczym nastąpiło już w chwili złożenia przez niego wniosku z dnia 14 października 2018 r., co wskazuje, że ubezpieczony wprowadził organ rentowy w błąd świadomie. Tym samym rolnicze świadczenie emerytalne było nienależne od początku, gdy tylko zostało przyznane, gdyż po wyłączeniu okresu zatrudnienia pracowniczego, który pokrywał się z okresem pracy w gospodarstwie rolnym teściów ubezpieczony nie legitymuje się 25 letnim okresem ubezpieczenia rolniczego, a zatem nie spełnia warunków do nabycia świadczenia z art. 19 ust. 1 i 2 u.s.r.

Odnosząc się do zarzutu dotyczącego obowiązku zwrotu jednorazowego świadczenia pieniężnego w kwocie 1.100,00 zł, podczas gdy ubezpieczony świadczenie pobrał w kwocie 889,00 zł Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że przysługujące J. K. (1) świadczenie wynosiło 1.100,00 zł brutto, tj. 889,00 zł netto po potrąceniu podatku dochodowego i składki na powszechne ubezpieczenie zdrowotne. Ubezpieczony jako osoba nieuprawniona do uzyskania ww. świadczenia zobowiązany został do zwrotu całości kwoty brutto.

Mając na uwadze powyższe Sąd Okręgowy działając na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołania wnioskodawcy od obu zaskarżonych decyzji jako niezasadne.

Powyższy wyrok w całości zaskarżył ubezpieczony, podnosząc następujące zarzuty:

1. mające wpływ na treść orzeczenia naruszenie przepisu prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnych ustaleń polegających na błędnym uznaniu, że:

a. ubezpieczony w spornym okresie od 18 sierpnia 1970 r. do 8 listopada 1971 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy i podlegał ubezpieczeniu społecznemu, podczas gdy w tym czasie ubezpieczony uczył się w szkole przyzakładowej i nie podlegał ubezpieczeniu społecznemu,

b. ubezpieczony w spornym okresie pracował w gospodarstwie rolnym rodziców przez 2 do 3 godzin dziennie, podczas gdy tyle zajmowała ubezpieczonemu tylko codzienna popołudniowa opieka nad zwierzętami, zaś biorąc pod uwagę także pozostałe czynności wykonywane przez ubezpieczonego łączny czas pracy przekraczał 4 godziny dziennie,

c. rodzice ubezpieczonego prowadzili w spornym okresie gospodarstwo rolne o powierzchni 1,43 ha, podczas gdy łącznie z gruntami dzierżawionymi powierzchnia prowadzonego gospodarstwa rolnego wynosiła ok. 3-4 ha,

2. naruszenie przepisu prawa materialnego, tj. art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników poprzez jego niezastosowanie i niezaliczenie okresu od dnia 18 sierpnia 1970 r. do dnia 8 listopada 1971 r. do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 z zw. z art. 20 ust. 1 pkt 2 tej ustawy.

Mając na uwadze powyższe apelujący wniósł o zmianę zaskarżonych decyzji z dnia:

- 2 września 2019 r. poprzez: nakazanie organowi rentowemu kontynuowanie wypłacania ubezpieczonemu emerytury rolniczej od dnia 1 sierpnia 2019 r. oraz stwierdzenie braku obowiązku po stronie ubezpieczonego zwrotu wypłaconego świadczenia za okres od dnia 8 listopada 2018 r. do dnia 31 lipca 2019 r.,

- 3 września 2019 r. poprzez stwierdzenie braku obowiązku po stronie ubezpieczonego zwrotu wypłaconego jednorazowego świadczenia za okres od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 31 maja 2019 r.

Ponadto apelujący domagał się zasądzenia od organu rentowego na rzecz ubezpieczonego zwrotu kosztów procesu za obie instancje według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu apelacji ubezpieczony podniósł między innymi, że nie sposób zgodzić się ze stwierdzeniem, że w okresie od 19 sierpnia 1970 r. ubezpieczony był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w S.. Wprawdzie informacja taka wynika ze świadectwa pracy wystawionego przez ten podmiot, jednak zdaniem ubezpieczonego jest ona nieprawdziwa i sprzeczna z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. Okoliczności tej przeczy przede wszystkim to, że jako pierwszy okres pracowniczy wskazany przez ZUS w dokumencie na karcie 62 akt rentowych jest okres dopiero od dnia 9 listopada 1971 r., a jak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia

19 maja 2016 r. wydanym w sprawie o sygn. akt II UK 269/15, do stażu emerytalnego zalicza się okres zatrudnienia młodocianego, a nie okres nauki w zasadniczej szkole zawodowej. Ponadto z zeznań świadków i przesłuchania ubezpieczonego wynika, że ubezpieczony przez pierwszy rok w Przedsiębiorstwie (...) S.A. w S. pobierał naukę w szkole przyzakładowej (...) w ramach uzupełnienia 8 klasy szkoły podstawowej, a następnie uczył się zawodu, zaś zatrudniony został tam dopiero dnia 9 listopada 1971 r. - koresponduje to zresztą z zestawieniem okresów składkowych przedłożonym przez ZUS. Stąd też informacja zawarta w świadectwie pracy wystawionym przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. w S. jest niewątpliwie informacją błędną.

Ubezpieczony podkreślił, że gospodarstwo rolne jego rodziców miało powierzchnię 3-4 ha, a nie jak błędnie ustalił Sąd meriti 1,43 ha. Wielkość gospodarstwa rolnego w sposób prosty przekłada się na ilość pracy, jaka jest wymagana dla jego prawidłowego funkcjonowania. Gospodarstwo rolne rodziców ubezpieczonego nie było zmechanizowane i większość prac wykonywanych była ręcznie. Zdaniem apelującego istnieją podstawy do stwierdzenia, że ubezpieczony w spornym okresie od dnia 18 sierpnia 1970 r. do dnia 8 listopada 1971 r., pracował po ukończeniu 16 roku życia w gospodarstwie rolnym swoich rodziców w C. i okres ten w wymiarze 1 roku, 2 miesięcy i 20 dni powinien zostać zaliczony do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2.

Organ rentowy ustalił, że okres uprawniający ubezpieczonego do emerytury wynosi 24 lata, 3 miesiące i 20 dni. Tymczasem do okresu tego winny zostać doliczone: 1 rok, 2 miesiące i 20 dni (sporny okres) oraz 3 miesiące (od 1 października 1992 r. do 31 grudnia 1992 r. przyznane przez organ rentowy i finalnie zaliczone jako okres ubezpieczenia), tj. łącznie 1 rok 5 miesięcy i 20 dni, co łącznie dałoby okres uprawniający w wysokości 25 lat 9 miesięcy i 10 dni. Uznać zatem należy, że ubezpieczony udowodnił podleganie ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W odpowiedzi na apelację organ rentowy wniósł o jej oddalenie w całości.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny w Szczecinie na podstawie akt osobowych ubezpieczonego z okresu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S., przesłanych w dniu 15 marca 2021 r. ustalił dodatkowo, iż w dniu 16 sierpnia 1970 r. ubezpieczony złożył podanie o przyjęcie go do pracy w charakterze ucznia celem przyuczenia go do zawodu malarza. W podaniu wskazał, iż znajduje się w trudnej sytuacji materialnej i nie ma możliwości powtarzać nauki w VIII klasie, którą zamierza ukończyć w szkole wieczorowej. W aktach osobowych znajduje się również karta obiegowa zmian ze wskazaną datą przyjęcia do pracy z dniem 18 sierpnia 1970 r. oraz następnie angaż z dnia 6 listopada 1971 r. już o powierzeniu obowiązków pomocnika malarza.

W dniu 12 maja 1971 roku ubezpieczony zdał jako ekstern egzamin z zakresu programu nauczania ośmioklasowej szkoły podstawowej dla pracujących.

Dowód: akta osobowe k. 135.

Ze świadectwa pracy znajdującego się w aktach osobowych wystawionego w dniu 16 grudnia 1975 roku wynika okres zatrudnienia od 18 sierpnia 1970 r. do 3 października 1975 r. (dowód akta osobowe k. 135).

Prawomocnymi decyzjami z dnia 23 grudnia 2020 r. i 29 grudnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych skorygował staż ubezpieczeniowy i ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego i wysokość emerytury ubezpieczonego w związku z dodatkowym zaliczeniem okresu od 18 sierpnia 1970 r. do 8 listopada 1971 r.

dowód: pismo ZUS z dnia 17 grudnia 2020 r. k. 116, decyzje w aktach ZUS, pismo ZUS z dnia 17 marca 2021 r.).

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Apelacyjny uznał, iż apelacja ubezpieczonego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, rozstrzygnięcie Sądu pierwszej instancji jest prawidłowe. Rozpoznając niniejszą sprawę, Sąd Okręgowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych oraz właściwie zastosował przepisy prawa materialnego. Apelacja nie zawiera natomiast argumentów, które mogłyby wpłynąć na zmianę zaskarżonego wyroku. W konsekwencji, Sąd odwoławczy ocenił jako prawidłowe ustalenia faktyczne i w przeważającej części rozważania prawne Sądu pierwszej instancji w zakresie istotnym dla rozstrzygnięcia i uznał je za własne, co oznacza, iż zbędnym jest ich szczegółowe powtarzanie w uzasadnieniu wyroku sądu odwoławczego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., sygn. I PKN 339/98, OSNAPiUS z 1999 r., z. 24, poz. 776). Sąd Apelacyjny podziela również wnioski Sądu Okręgowego co do oceny prawidłowości zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy w niniejszej sprawie prawidłowo uznał, że J. K. (1), będąc zatrudnionym w (...) Przedsiębiorstwie (...) w S. w okresie od 18.08.1970 r. do 8.11.1971 r. świadczył jedynie pomoc rodzicom przy prowadzeniu gospodarstwa rolnego. Ubezpieczony nie wykonywał prac w gospodarstwie w wymiarze co najmniej 4 godzin dziennie. Jednocześnie Sąd pierwszej instancji wyjaśnił, że z uwagi na brak możliwości potwierdzenia okresu ubezpieczenia społecznego J. K. (1) przez ZUS, okres od 1.10.1992 r. do 31.12.1992 r. został mu zaliczony przez KRUS przy ustaleniu prawa do emerytury rolniczej. Ponadto Sąd Okręgowy prawidłowo doszedł do przekonania, że rolnicze świadczenie emerytalne było nienależne od początku, gdy tylko zostało przyznane, gdyż po wyłączeniu okresu zatrudnienia pracowniczego, który pokrywał się z okresem pracy w gospodarstwie rolnym, ubezpieczony nie legitymuje się 25 letnim okresem ubezpieczenia rolniczego, a zatem nie spełnia warunków do nabycia świadczenia z art. 19 ust. 1 i 2 u.s.r.

Apelujący wskazywał, że jego zdaniem informacja znajdująca się w świadectwie pracy wystawionym przez Przedsiębiorstwo (...) S.A. w S., jest nieprawdziwa i sprzeczna z pozostałym materiałem dowodowym. Twierdził, iż w początkowym okresie uczył się zawodu, a zatrudniony był dopiero od 9 listopada 1971 r. Jego twierdzenia okazały się jednak niewiarygodne po skonfrontowaniu ich z dokumentacją znajdującą się w pozyskanych przez Sąd Apelacyjny aktach osobowych z tamtego okresu. Zarówno z samych dokumentów pracowniczych jak i treści pism ubezpieczonego wynika wyraźnie, że szkołę podstawową ubezpieczony zamierzał skończyć w trybie wieczorowym (podanie o pracę z 16 sierpnia 1970 r., życiorys z 16 lipca 1970 r., odpis świadectwa ukończenia Szkoły Podstawowej dla Pracujących) a z dniem 18 sierpnia 1970 r. został przyjęty do pracy (karta obiegowa zmian stosunku pracy – przyjęcia). W aktach osobowych znajduje się również karta osobista pracownika młodocianego ze stwierdzeniem z dnia 18 sierpnia przez lekarza S. D. zdolności ubezpieczonego do pracy z zachowaniem przepisów dla młodocianych. Fakt pozostawania w stosunku pracy został dodatkowo potwierdzony przez pracodawcę świadectwem pracy z 16 grudnia 1975 . wystawionego w związku z porzuceniem pracy przez J. K. (1) od 4 października 1975 r.

W przedmiotowym przypadku kwestią sporną było zatem przede wszystkim posiadanie przez J. K. (1) wymaganego okresu ubezpieczenia społecznego rolników w rozumieniu art. 19 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 20 ust. 1 i 2 cytowanej ustawy. W świetle ostatniego z powołanych przepisów nie zalicza się bowiem do ubezpieczenia rolniczego okresów, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów (czyli ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz. U. z 2016 r. poz. 887). Ponadto J. K. (1) domagał się stwierdzenia, że po jego stronie brak było obowiązku po jego stronie zwrotu wypłaconego jednorazowego świadczenia za okres od dnia 1 maja 2019 r. do dnia 31 maja 2019 r.

Podkreślić należy, że w judykaturze Sądu Najwyższego oraz sądów apelacyjnych utrwalone jest stanowisko, iż dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia zaliczenie tego samego okresu w innym systemie - art. 20 ust. 2 u.s.r. i art. 10 ust. 3 ustawy emerytalnej – (por.m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2007 r., sygn. akt II UK 164/06, OSNP 2008/11-12/172, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 12 grudnia 2018 r., sygn. akt III AUa 679/18, LEX nr 2617799). Na zasadzie powołanych wyżej przepisów istnieje możliwość uzupełniania okresów ubezpieczenia z jednego systemu przy ustalaniu prawa do świadczenia z drugiego systemu, ale możliwość taka istnieje tylko do momentu podjęcia przez ubezpieczonego decyzji o wyborze świadczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 10 lipca 2018 r., sygn. akt III AUa 1946/17, LEX nr 2609020).

W wyroku z dnia 20 października 2020 r. (III UK 170/19, Lex 3082191) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że z wykładni art. 20 ust. 1 pkt 2 u.s.r. wynika, że do stażu ubezpieczeniowego zalicza się przypadające przed 1 stycznia 1983 r. okresy wykonywania pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia bez sformułowania jakichkolwiek dodatkowych warunków. Artykuł 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników kreuje samodzielną normę prawną. Określa ona za zaliczalny na poczet stażu ubezpieczeniowego wyodrębniony okres pracy w gospodarstwie rolnym osoby zdolnej ze względu na wiek do rzeczywistego wykonywania stałej i niezbędnej pracy w gospodarstwie rolnym. Z punktu widzenia tej normy nieistotne jest, czy osoba ta posiada status domownika ani czy wykonuje prace w gospodarstwie rolnym w sposób odpowiadający definicji domownika. Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, że w obydwu systemach (ubezpieczeń rolniczych i powszechnych) zawarto regulacje przewidujące nieuwzględnianie okresów ubezpieczenia w pokrywających się jednostkach czasu. Regulacje te oznaczają jedynie, że tych samych okresów nie bierze się pod uwagę przy ustalaniu uprawnień do dwóch różnych świadczeń, opartych na różnych systemach ubezpieczenia społecznego. Z regulacji tych wynika jednak jedynie, że okresy, które zostały już uwzględnione przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej, nie mogą być następnie zaliczone do okresu, od którego zależy nabycie prawa do emerytury pracowniczej. W konsekwencji dokonanie przez ubezpieczonego wyboru co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (por. wyrok z 8 maja 2007 r., II UK 164/06, OSNP 2008 nr 11-12, poz. 172). Należy jednak podkreślić, że wynikający z art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników zakaz podwójnego uwzględniania okresów ubezpieczenia dotyczy jedynie tych okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, a więc okresów prawo to kształtujących (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2013 r., III UK 78/12, LEX nr 1555708).

W niniejszej sprawie, Sąd Apelacyjny mając na uwadze treść apelacji ubezpieczonego, dodatkowo ustalił również, że ubezpieczony składając w dniu 14 maja 2019 r. wniosek o prawo do emerytury powszechnej z ZUS wskazał jako okres składkowy zatrudnienia od 18 sierpnia 1970 r. do 3 października 1975 r. (dowód akta ZUS) zaś w kwestionariuszu dotyczącym podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników z dnia 14 listopada 2018 r. nie uwzględnił tego okresu składając świadectwo pracy z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w S. (dowód: karta 7 i 10 akt KRUS). Oznacza to, że od samego początku ubezpieczony dokonał wyboru okresu od 18 sierpnia 1970 r. 3 października 1975 r. jako okresu ubezpieczenia w systemie powszechnym.

Początkowo ZUS dokonał błędnego ustalenia stażu ubezpieczonego mimo, że ubezpieczony wskazywał we wniosku o emeryturę powszechną okres od 18 sierpnia 1970 r. a więc wybrał ten okres jako należący do ubezpieczenia pracowniczego a nie rolnego. Prawomocną decyzją z dnia 23 grudnia 2020 r. ZUS dokonał stosownej korekty i zaliczył ubezpieczonemu do okresów składkowych okres od 18.08.1970 r. do 8.11.1971 r. (dowód – decyzja o ponownym ustaleniu kapitału początkowego z dnia 23.12.2020 r. , k.21 akt rentowych (...)). Wobec czego ZUS wydał decyzję o ponownym ustaleniu wysokości emerytury, której wysokość po korekcie kapitału początkowego, wyniosła 956,27 zł (dowód: decyzja z dnia 29.12.2020 r. k. 76, plik I akt rentowych).

Odnosnie renty rolniczej, dodatkowo podkreślić należy, że ubezpieczony dopiero po negatywnym rozpatrzeniu wniosku o emeryturę rolniczą na mocy decyzji z dnia 22 stycznia 2019 r. (uznano 95 kwartałów – 23 lata 11 miesięcy 11 dni - ubezpieczenia rolniczego) zaczął domagać się wliczenia okresu od osiągnięcia wieku 16 lat tj. od 9 listopada 1969 r. do 31 grudnia 1982 roku jako pracy w gospodarstwie rolnym rodziców. Wówczas jednak również wskazał, że od 18 sierpnia 1970 roku do 17 sierpnia 1979 r. podlegał ubezpieczeniu pracowniczemu. (dowód k. 51 akt KRUS).

Na skutek dodatkowego zaliczenia do pracy rolniczej okresów: od 9 listopada 1969 r. do 7 sierpnia 1970 r., od 4 października 1975 r. do 2 listopada 1975 r. i od 1 października 1992 do 31 grudnia 1992 r. (łącznie z uznanymi już okresami - 100 kwartałów – 25 lat 19 dni - ubezpieczenia rolniczego) decyzją z dnia 21 lutego 2019 roku przyznano ubezpieczonemu prawo do emerytury rolniczej.

Z kolei na skutek informacji uzyskanych z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w związku z przyznaniem ubezpieczonemu prawa do emerytury powszechnej i zaliczeniem przez ZUS okresów od 18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r. do ubezpieczenia pracowniczego rolniczy organ emerytalny dokonał ponownej korekty stażu

rolniczego i zaskarżoną decyzją z dnia 2 września 2019 r. znak (...) – (...) Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał od dnia 1 sierpnia 2019 r. wypłatę emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia 25 lat pracy w gospodarstwie rolnym zgodnie z art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, iż w okresie od 18 sierpnia 1979 do 16 lutego 1980 r. J. K. (1) podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu zatrudnienia o czym nie wspomniał we wniosku o emeryturę rolniczą), a zatem praca w gospodarstwie rolnym teściów w wyżej wymienionym okresie nie mogła mieć charakteru stałego, a tym samym okres ten nie może być uwzględniony do uprawnień emerytalnych.

Skoro zatem okres ten (18 sierpnia 1979 r. do 16 lutego 1980 r.), jak również okres od 18 sierpnia 1970 r. do 8 listopada 1971 r. zaliczono do ustalenia wysokości emerytury przez ZUS, to nie mógł on być uwzględniony przy wyliczaniu świadczenia należnego z KRUS. Bez znaczenia tym samym było, czy i w jakim wymiarze w okresie tym ubezpieczony pracował po ukończeniu 16 roku życia w gospodarstwie rolnym swoich rodziców.

Konsekwencją powyższego było stwierdzenie, że organ rentowy prawidłowo wstrzymał wypłatę emerytury rolniczej z powodu nieudowodnienia 25 lat pracy w gospodarstwie rolnym zgodnie z art. 19 ust. 1 oraz art. 20 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. A także prawidłowo nakazał zwrot nienależnego świadczenia albowiem to ubezpieczony wprowadził w błąd organ rentowy podając nieprawdziwe lub nieprecyzyjne informacje.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

Romana Mrotek Gabriela Horodnicka-Stelmaszczuk Urszula Iwanowska